

T(R)ÒPICS

MARCEL·LÍ BORRELL

Retòrica de les emocions

Víctima d'un atac d'angoixa galopant del que pateix, dia si i altre també, tot bitxo vivent que intenta explicar artísticament alguna cosa per a convèncer algú, la cineasta Isabel Coixet confessa trobar-se confusa, "*Siempre he ejercido mi oficio de cineasta en medio de un estado contradictorio: al puro entusiasmo que me provoca el mero acto de rodar, se une la desazón de la certeza de que las películas no cambian el mundo, ni hacen la existencia más llevadera, el subterráneo convencimiento de que las películas no sirven para nada*". Aquestes línies li fan de pròleg per acabar afirmant, paràgrafs avall, tot el contrari: les pel·lícules serveixen per alguna cosa. La directora de *Cosas que no te dije* i *Mi vida sin mí*, demostra, si més no, que: 1) té ambicions de transcendèn-

cia social; 2) és optimista, i 3) que domina l'art de la retòrica.

Art de convèncer inventat pel sicilià Còrax i convertit en disciplina poètica pel grec Aristòtil i el romà Quintilià, entre altres oradors del fòrum democràtic, la retòrica es pren molt a la valenta la feina de commoure sentiments i manipular comportaments. I encara que els magnats (o és mangants?) de Hollywood estiguin entestats en demostrar el contrari, el cinema és un mitjà d'expressió i de comunicació audiovisual. Per aquest ordre. Sempre, però, amb un objectiu no sempre manifest. Buscant allò que de "comú" tenim els ciutadans d'una mateixa cultura, la "comú-nicació" ens ven una moto o un mocador o unes ulleres. O, pura ganga!, els tres en un. Evadir-nos, emocionar-

nos i observar-nos...

I la Coixet, a peu, acaba trobant-se a si mateixa en descobrir que ha convençut uns quants espectadors i espectadores de la seva pel·lícula. Que, finalment, els ha venut la moto (viatjar al Canadà), el mocador (secant de llàgrimes) i les ulleres (mirar de conèixer-nos millor). Que allò teresià del "vivo sin vivir en mí" converteix el film "Mi vida sin mí" en satisfeta comprovació de que "mi cine con mí" i amb els altres, és a dir, ras i curt: bingo! És l'èxit d'un acte retòric (tota pel·lícula ho és) com Ciceró manava. Que el que importa, a la fi, és el fet poètic (del grec "poiesis", l'acte de treballar!) de desviure's en buscar l'altre, desitjar-lo, convertir-lo en confident, únic... A cau d'orella i de boca. I d'ulls. I aquí entrem en el terreny de la persuasió, o bé en el de la seducció? El combat entre els arguments i les emocions. En el dilema, què tal quedar-nos amb l'Eco (Umberto): la retòrica és salut.

d'un gran amor que travessa de cap a cap la vida de dos poetes, Linda Fallon y Thomas Janes. Tres trobades marquen l'existència dels dos amants. La primera passa a la joventut, la segona, al cor d'Àfrica i l'última, en unes jornades literàries a Toronto. Anita Shreve narra una passió de grans alegries i fracassos que, en el fons, és la reflexió sobre les oportunitats que ofereix la vida i sobre la repercussió de qualsevol petita tria.

Títol: L'últim cop que es van veure.

Autor: Anita Shreve.

Editorial: Proa.

Marian 6-4-03

